

I. ARS METRICA (CHHANDAS).

457.

Lit. Devan. Charta Europ. Foll. 43. Long. 12½.
Lat. 5. Linn. 12-14.

Chhandahśāstram, doctrinae metricae compendium, *Pingalae* auctori attributum. (B.) Codicibus nostris ea tantum pars continetur, qua metra Prākritica enarrantur. Incipit:

जो विविहमज्ञसागरपारं पन्नो विमलमङ्ग हेलं ।

[यो विविधमात्रासागरपारं ग्रामो विमलमतिहेलं ।]

पदमं भासतरंडो गान्धो सो पिंगलो जञ्जई १ ॥

[प्रथमं भाषातरंडो नागः स पिंगलो जयति]

Liber in partes duas divisus est, atque priore *mātrāvṛittam* (fol. 26^a), altera *varṇavṛittam* continentur, i. e. metra syllabarum aut quantitate aut numero metienda.

In marginibus commentarius, *Pingalasāravikāṣinī* appellatus, a *Ravikara*, Hariharae filio, compositus, adscriptus est.

Codex post annum 1820 parum accurate exaratus est. (MILL 53.)

458.

Lit. Bengal. Charta Ind. Foll. 65. Long. 15½.
Lat. 3. Linn. 4.

Eadem *Pingalae* pars. (A.)

Locorum difficiliorum interpretatio in marginibus adscripta e *Vāmanae* commentario excerpta est. Pars prior in folio 35^b. finitur. Folium ३९. desideratur.

Codex post annum 1815 nitide exaratus est. (MILL 15.)

459.

Foll. 35-67. Lit. Bengal. *Idem liber*. (C.)

De codicibus Berolinensibus cf. Weber Catal. p. 367.

Haec folia hoc seculo ineunte negligenter exarata sunt. (MILL 8^b.)

460.

Opuscula duo. Lit. Bengal. Charta Ind. Foll. 67.
Long. 15½. Lat. 2½. Linn. 6.

Foll. 1-34. *Vāmanāchāryae* ad *Prākṛitapingalam* commentarius. Incipit: प्रणमति सागसि गिरिजे etc. In fine libri auctor *Prākṛitachandrikām*, grammaticam a se scriptam, laudat.

Haec voluminis pars anno 1670 a Gāyakachandra exarata est. (MILL 8^a.)

461.

Foll. 40-59. (linn. 19-21.) *Pingalachhhandogranthatikā*, commentarius ad *Pingalae* artem metricam Prākriticam, a *Chitrasena* compositus. Incipit:

सयलविबुधवंदं ज्योतिरूपं च नीञ्जं ।

कवियणपयरक्तो बालबोहाय भट्टो ।

कलितसयललोवं पिंगलस्य प्रसिद्धं

रचइदि वरटीकं लक्षणं चित्रसेणो ॥१॥

सकलविबुधवंदं ज्योतिरूपं च नत्वा ।

कविजनपदरक्तो बालबोहाय भट्टः ।

कलितसकललोकं पिंगलस्य प्रसिद्धं

रचयति वरटीकां लक्षणं चित्रसेनः ॥२॥

Primum regulas generales tradit et explicat, quae etiam in parte metra Sanskritica tractante reperiuntur, deinde eas exponit, quae ad linguam Prākriticam pertinent. Commentarius et brevis et perspicuus est. *Kedārabhaṭṭae* liber semel citatur.

Haec voluminis pars anno 1688 Bhadrānagarāe a Kuṣālasāgara exarata est, qui in fine haec adscripsit: श्रीभुद्धानगरे श्रीखरतरगछे वाचनाचार्यश्रीश्रीलावण्यरत्नगणीनां शिष्य पं० कुशलसागरेण etc. (WALKER 205^d.)

462.

Foll. 98-105. (linn. 13.) *Vṛittaratnākaras*, metrorum oceanus, liber a *Kedāra*, Pabbekae filio, compositus. (A.) Incipit:

सुखसंतानसिद्धार्थं नत्वा ब्रह्माच्युताच्चित्तं ।

गौरीविनायकोपेतं शंकरं लोकशंकरं ॥१॥

वेदार्थशैवशास्त्रज्ञः पञ्चेकोऽभूद्विजोत्तमः ।

तस्य पुत्रो स्ति केदारः शिवपादार्चने रतः ॥२॥

तेनेदं क्रियते छंदो लक्ष्यलक्षणसंयुतं ।

वृत्तरत्नाकरं नाम बालानां सुखबुद्धये ॥३॥

पिंगलादिभिराचार्यैर्दुक्तं लौकिकं द्विधा ।

मात्रावर्णविभेदेन छंदस्तदिह कथ्यते ॥४॥

पडध्यायनिबद्धस्य छंदसोऽस्य परिस्फुटं ।

प्रमाणमपि विज्ञेयं षट्त्वंशदधिकं शतं ॥५॥

Auctor sex capitibus, disticha 136. continentibus, metra in poematis postvedicis usurpata ita exponit, ut praecepta eodem, de quo singulis vicibus disseritur, metro composita sint. Atque capite *primo* de artis metricae elementis agitur; *secundo* ea metra enarrantur, in quibus syllabarum quantitas; *tertio*, in quibus syllabarum numerus norma est; *quarto*, in quibus distichi pars prima cum tertia, secunda cum quarta congruit; *quinto*, in quibus distichi partes quatuor differunt. Denique ut numerus stropharum, quae